

Lokale Educatieve Agenda Deventer 2016-2020

‘Vertrouwen in talent en elkaar’

Inhoudsopgave:

---

1. *LEA Deventer in perspectief*
  2. *Bestuurlijke ontwikkelingen in relatie tot de LEA*
  3. *Visie op ontwikkeling en onderwijs*
  4. *De thema's op hoofdlijnen*
  5. *Het 'hoe' van het realiseren van de ambities*
-

1. LEA Deventer in perspectief

In Deventer werken we aan de 3^e Lokale educatieve agenda (LEA), steeds voor een periode van vier jaar. De LEA is een bestuurlijk instrument, aanvankelijk ontwikkeld om de gemeenschappelijke agenda van schoolbesturen en gemeente te bepalen. De LEA was ook bedoeld als platform voor de gemeente en schoolbesturen voor de wettelijke overlegverplichtingen. De LEA staat niet op zich zelf; er zijn verschillende schoolbestuurlijke ontwikkelingen en gemeentelijke kaders die van invloed zijn op de aard en inhoud van de LEA.

Thema's op de LEA in Deventer in de afgelopen vier jaar waren: onderwijs (maximale resultaten), Zorg (dichtbij en zonder onderbrekingen 0-18 jaar) en de wijk (verbinden van kinderen en hun ouders met de wijk). In 2014 is een signaalrapportage LEA opgesteld waaruit bleek dat veel doelstellingen zijn gerealiseerd en dat de onzekerheid omtrent beschikbaarheid van financiële middelen als lastig wordt ervaren. Als prioriteiten zijn genoemd de kwetsbare overgangsmomenten in de schoolloopbaan van kinderen (voorschools-po, po-vo, vo-mbo-hbo) en het versterken van onderlinge relaties.

Ter voorbereiding op de 3^e LEA zijn in het najaar van 2015 een tweetal werksessies georganiseerd met schoolbesturen, directies primair- en voortgezet onderwijs, ROC, GGD, Welzijnsorganisaties, voorschoolse instellingen, samenwerkingsverbanden po en vo en de gemeente Deventer. In navolging van het landelijk Platform # ons onderwijs 2032 hebben we tijdens deze bijeenkomsten de vraag gesteld: 'Wat hebben kinderen van nu nodig om in 2032 hun plek in werk en samenleving te vinden?'.

Belangrijke opbrengsten van deze bijeenkomsten zijn:

- Een gezamenlijke visie op basis waarvan we willen werken met kinderen en jongeren in Deventer;
- We vertalen de visie in een drietal thema's waaraan we in de komende vier jaar een nadere uitwerking geven. De thema's zijn: ieder talent telt, kind in wijk en wereld en de doorgaande lijn;
- Kritische vragen zijn geformuleerd ten aanzien van het bestuurlijk instrument van de LEA als zodanig. Vragen waren o.a. 'Hebben we nog wel een LEA nodig?', 'Legt de LEA niet te veel

nadruk op de structuur die knellend kan zijn?’ en ‘Hoe zorgen we ervoor dat de LEA bijdraagt in het versterken van partnerschap over de grenzen van het eigen werkveld heen?’.

In de LEA-werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers uit het primair- en voortgezet onderwijs, het ROC en de gemeente Deventer zijn de opbrengsten van de bijeenkomsten nader besproken. Vervolgens is een 1^e concept-LEA opgesteld die besproken werd in de verschillende achterbannen (po, vo, roc en gemeente). Na bespreking van het concept tijdens het LEA-overleg op 9 december werd de LEA bijgesteld en zal in maart 2016 in de LEA worden geagendeerd. Vervolgens zal het geheel worden aangeboden aan het College van B&W van de gemeente Deventer ter vaststelling.

2. Bestuurlijke ontwikkelingen in relatie tot de LEA

Zoals gezegd zijn er schoolbestuurlijke en gemeentelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op aard en inhoud van de LEA. In Deventer doen zich een aantal vitale ontwikkelingen voor die in deze context aandacht verdienen:

- Het primair onderwijs in Deventer heeft de krachten gebundeld en een gezamenlijke scholenvisie¹ ontwikkeld gericht op samenwerking tussen schoolbesturen. Ontwikkelingen in de samenleving, in het onderwijs maar ook demografische ontwikkelingen in Deventer vormen de aanleiding voor deze visie. De schoolbesturen vatten hun perspectief op onderwijs als volgt samen: ‘Kinderen van 0 tot tenminste 13 jaar maximale ontwikkelingskansen bieden in de eigen omgeving’. De schoolbesturen willen dit bereiken door ‘Ketensamenwerking in de wijk te realiseren, diensten in samenhang te brengen, zodanig dat een sluitend netwerk bereikt wordt van expertises, ondersteuning en zorg, activiteiten en voorzieningen, voor kinderen en ouders, inclusief een goede overdracht naar het voortgezet onderwijs’. De schoolbesturen spreken in hun visie uit ‘Wij willen daarom samen de onderwijs- en kindfunctiestructuur hervormen naar een aantal sterke bereikbare netwerken van voorzieningen (Kindvoorzieningen), die alles in zich hebben om kinderen in de wijk te ondersteunen in hun ontwikkeling’ (doelrealisatie 2025).

De schoolbesturen willen in samenwerking met ketenpartners (waaronder voorschoolse voorzieningen, kinderopvang, sociale partners en de gemeente) deze veranderingen in gang zetten.

- Scholen (po, vo en mbo) werken aan passend onderwijs. Zowel in het primair- als in het voortgezet onderwijs en het mbo zijn zorgstructuren gevormd die ertoe moeten leiden dat een kind met een ondersteuningsbehoefte op een adequate manier wordt verder geholpen. De samenwerkingsverbanden po en vo (op Deventer schaal) stellen vierjaarlijks ondersteuningsplannen op waarover op overeenstemmingsgericht overleg met de gemeente wordt gevoerd.
- Een gemeentelijke ontwikkeling is de decentralisatie van de jeugdhulp. Nu de eerste fase van het inregelen van het CJG, inkoop en toegang tot de jeugdhulp is gerealiseerd, heeft het College van BenW uitgesproken behoefte te hebben aan meer aandacht voor preventie. De werkgroep CJG geeft een uitwerking aan de preventieve functie en omschrijft dit als ‘het normale leven versterken’. In de uitwerking wordt de verbinding met het onderwijs gezocht waarbij de LEA een bestuurlijk aanknopingspunt biedt.²

---

¹ Scholenvisie Primair Onderwijs Deventer, Position Paper Samenwerking besturen, september 2015

² ‘Het normale leven versterken’, notitie is als bijlage bij de LEA gevoegd.

- De regierol van de gemeente Deventer verandert. Bestuurlijke en financiële overwegingen leiden ertoe dat er bezuinigingen op niet-wettelijke taken zijn doorgevoerd die gevolgen hebben voor het onderwijs. Tegelijkertijd blijft de gemeente een belangrijke bestuurlijke partner gelet op de wettelijke taken³ en de diverse rollen die de gemeente vervult als vertegenwoordiger van het algemeen belang, als verbinder, als subsidieverstrekker en als regievoerder ten aanzien van o.a. welzijn, cultuur en jeugdhulp. In relatie tot de bestuurlijke verhoudingen in het kader van de LEA zijn gelijkwaardigheid en partnerschap belangrijk.

Wat betekenen deze actuele ontwikkelingen voor de LEA 2016-2020? Deze LEA komt tot stand in een periode waarin krachten worden gebundeld. Zowel tijdens de werksessies als uit de documenten van verschillende partners blijkt goede energie om vanuit het perspectief van kinderen en jongeren te willen werken aan samenhang in de voorzieningen. We willen deze ontwikkelingen versterken door te zoeken naar verbindingen. Waar kan de gemeente als bestuurlijke partner het onderwijs ondersteunen in het realiseren van passend onderwijs en hoe kunnen scholen gefaciliteerd worden om bij te dragen aan het voorkomen van problemen waardoor kinderen een beroep op de jeugdhulp moeten doen? Wat helpt om de kindvoorzieningen in de verschillende wijken te ontwikkelen en te optimaliseren? Hoe realiseren we met elkaar een doorgaande lijn? Hoe zorgen we ervoor dat jongeren zo mogelijk met een startkwalificatie naar de arbeidsmarkt gaan en als dat niet lukt, hoe dan de weg naar duurzaam werk te vinden?

We willen in deze LEA niet te veel 'dichttimmeren'. We beschrijven de visie, benoemen thema's en zoeken in de uitwerking naar verbindingen en mogelijkheden om elkaar te versterken. We beseffen dat de bestuurlijke partners in de LEA het samen met anderen moeten doen. Vanuit dit bestuurlijke perspectief beseffen we tegelijkertijd dat het de professionals zijn die uiteindelijk dagelijks werken aan de kansen voor kinderen. We willen ons dan ook niet te veel uitspreken over het 'hoe'. We spreken vertrouwen uit in de professionals.

3. Visie op ontwikkeling en onderwijs

Wat hebben kinderen van nu in Deventer nodig om in 2032 hun plek in werk en samenleving te vinden?

We zien verschillende ontwikkelingen waarvan we inschatten dat kinderen van nu in een samenleving hun weg zullen zoeken die groter wordt (mondialisering), waar de diversiteit aan culturen is toegenomen, waar kennis en informatie door ICT dynamisch wordt en waar robots in de toekomst werk dat nu door mensen wordt uitgevoerd, gaan overnemen.

Wat deze ontwikkelingen voor opgroeien, leren en samenleven in de Deventer samenleving gaat betekenen, is moeilijk in te schatten. We kennen 2032 niet. Wat we wel weten is dat we kinderen van nu een stevige basis willen geven, dat we kinderen willen begeleiden om goed in het leven te staan en dat we willen bijdragen aan het geluk en welbevinden van kinderen. De hoofdoelen van onderwijs blijven gericht op kennisoverdracht, maatschappelijke toerusting en persoonlijke vorming.

We willen ons inzetten om de nieuwsgierigheid van kinderen te stimuleren, kinderen flexibel op te leiden, creativiteit te bevorderen, maatwerk te organiseren in een rijke ontwikkelingsgerichte leeromgeving. Uitgangspunt is: ieder talent telt.

We streven er naar dat kinderen, ouders en professionals trots zijn op hun school en een bijdrage leveren aan de school als gemeenschap. Een school die niet op zichzelf staat maar zich verbonden

---

³ Wettelijke taken gemeente in relatie tot onderwijs: leerplicht/RMC, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting, voor- en vroegschoolse educatie en bestrijden onderwijsachterstanden, op overeenstemming gericht overleg over doorgaande lijn, ondersteuningsplannen po en vo en oogo over het Jeugdhulpplan.

voelt met de wijk in de Deventer samenleving. Leerkrachten en docenten vervullen in de school een uiterst betekenisvolle functie; zij begeleiden kinderen, zijn voorbeeld en gids tegelijkertijd. Trots zijn op school betekent ook goede huisvesting die ingericht is op veranderende didactische werkvormen en een digitale leeromgeving. We willen kinderen toerusten om deel van de gemeenschap te zijn in alle culturele diversiteit. We beseffen dat kinderen naast school ook vrije tijd beleven en zoeken naar verbindingen. Kinderen moeten zich geborgen weten, ook na schooltijd en in de vakantie. Kortom, we werken aan onderwijs waarin het kind in de wijk zich verbonden voelt met de wereld die steeds groter wordt.

We realiseren ons dat de verschillen in thuissituatie en talent vragen om maatwerk, specifieke ondersteuning en gerichte inzet van energie. Uiteindelijk is het doel dat alle kinderen en jongeren hun weg vinden en liefst met een startkwalificatie de weg naar duurzaam werk vinden. We willen dan ook onderwijs en arbeidsmarkt met elkaar verbinden en zoeken naar wegen om de samenwerking met het Deventer bedrijfsleven te versterken.

We willen werken vanuit deze gezamenlijke visie en met elkaar komen tot concretisering van de thema's.

We verbinden de visie op de LEA met de koers die is uitgezet in de notitie 'Het normale leven versterken' zoals de CJG-partners (waaronder onderwijs) hebben geformuleerd om meer preventief te werken.

Het normale leven vindt thuis plaats, op school, in de buurt, op een vereniging en steeds meer in de digitale wereld. Het versterken van het normale leven zou dus op die plekken moeten plaats vinden. Dat begint bij de ouders en de kinderen zelf. Zij hebben de primaire verantwoordelijkheid. Dus versterken van het normale leven begint bij het aansluiten bij de behoefte van kinderen, jongeren en ouders.

Rondom die kinderen, jongeren en ouders zijn professionals aanwezig in het normale leven (*leerkrachten, pedagogisch medewerkers, welzijnswerkers, jeugdverpleegkundigen van het consultatiebureau, etc.*) Om die professionele inzet op het versterken van dat normale leven te richten, is echter wel een inhoudelijk ijkpunt nodig: dat doen wat bijdraagt aan hetgeen kinderen/jongeren nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen en gelukkig op te groeien naar volwaardig burgerschap.

Wat kinderen/jongeren daarbij nodig hebben is wetenschappelijk onderzocht. En het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) heeft de resultaten van die onderzoeken in kaart gebracht: de top 10 van beschermende factoren die het meest belangrijk zijn voor een positieve ontwikkeling van kinderen en jongeren⁴. Door deze top 10 als normatief kader voor de inzet, aandacht en handelen van professionals in het normale leven te hanteren, ontstaat een motiverende en eenduidige richting voor de (samenwerking tussen) professionals in het domein jeugd.

Top 10 beschermende factoren Jeugd	
Externe factoren	
<i>Sociale binding</i>	<i>Emotionele band en commitment van het kind met zijn sociale relaties (gezin, vrienden, school, wijk) en andersom.</i>
<i>Kansen voor betrokkenheid</i>	<i>Kansen om concrete, betekenisvolle en gewaardeerde bijdrage te leveren aan de verbanden waar kinderen deel van uit maken.</i>
<i>Positief gedrag uitgedragen en nageleefd (prosociale normen)</i>	<i>Opgroeien in een omgeving waarin duidelijke normen en waarden voor positief gedrag worden uitgedragen en nageleefd.</i>

⁴ Top 10 beschermende factoren Jeugd; Nederlands Jeugd Instituut; 2013

<i>Erkenning en waardering voor positief gedrag</i>	<i>Erkenning en waardering uit de sociale omgeving voor positief gedrag.</i>
<i>Steun van belangrijke volwassenen in de omgeving</i>	<i>Directe emotionele steun of rolmodelschap door volwassenen (anders dan de ouders)</i>
<i>Constructieve tijdsbesteding</i>	<i>De kans om deel te nemen aan creatieve activiteiten of jeugdprogramma's</i>
Interne factoren	
<i>Competenties</i>	<i>Sociale competenties: Het scala aan vaardigheden om interpersoonlijke problemen op te lossen en het anticiperen op de gevolgen van eigen gedrag. En de steun van volwassenen om deze competenties te ontwikkelen</i>
	<i>Emotionele competenties: Het vermogen om gevoelens en emotionele reacties van zichzelf en anderen te kunnen identificeren en adequaat op te kunnen reageren</i>
	<i>Gedragsmatige competenties: Effectief gedrag: non verbaal, effectief reageren en in actie komen</i>
<i>Cognitieve vaardigheden</i>	<i>Logisch en analytisch denken, abstract redeneren. Specifieke vaardigheden zoals lees- en rekenvaardigheden.</i>
<i>Schoolmotivatie</i>	<i>Een combinatie van persoonlijke overtuiging, waarden en vaardigheden. Schoolmotivatie wordt beïnvloed door ouderbetrokkenheid en de normen en waarden in het sociale netwerk.</i>
<i>Positieve identiteit</i>	<i>Hoe jongeren zichzelf zien in relatie tot de toekomst, eigenwaarde en gevoel van persoonlijke effectiviteit.</i>

De thema's op hoofdlijnen

Voor de komende vier jaar werken we aan thema's die ons helpen om ieder talent te benutten, om kinderen op de school in de wijk te verbinden met de wereld en passend ondersteuning te bieden als gebaande wegen niet afdoende zijn.

Ieder talent telt

Talenten zijn er in alle soorten en maten. Wij gaan uit van 'hoofd, hart en handen' en hebben positieve verwachtingen van kinderen. Het gaat om goede leeropbrengsten in een plezierig en veilig pedagogisch klimaat in de school. Een evenwicht in de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind vinden we belangrijk (cognitief, lichamelijk, creatief, sociaal-emotioneel).

We gaan uit van het kind en de leefdomeinen waarin kinderen opgroeien. Ouders en leerkrachten werken samen aan een goed opgroeklimaat. We verbinden thuis en school door te werken aan ouderbetrokkenheid/participatie. Dit betekent werken aan een doorgaande lijn van de voorschoolse voorzieningen naar onderwijs en van onderwijs naar vrije tijdsbesteding. Naschoolse activiteiten en/of inzet van jongerenwerk dragen bij aan zinvol opgroeien in Deventer.

We willen de komende jaren:

- In LEA-verband organisaties versterken en verbinden van partijen om kinderen in staat te stellen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen;
- Nagaan in hoeverre subsidiestromen met betrekking tot sport, cultuur, kunst, milieu, muziek en museum toegankelijker gemaakt kunnen worden door bundeling en ontschotting;
- Gebruik maken van de culturele diversiteit in de Deventer samenleving door ontmoeting en dialoog te bevorderen;
- School en vrije tijd met elkaar verbinden, o.a. door de inzet van jongerenwerkers.

Kind in wijk en wereld

Kinderen groeien op in het gezin dat verbonden is met familie, vrienden en buurt. Kinderen leren hun plek in de wereld kennen als zij zich geborgen weten in een veilig thuis en een buurt waarmee sociale verbondenheid groeit door samenspel en sociale contacten die ouders onderling met elkaar aangaan. De school in de wijk levert een belangrijke bijdrage aan saamhorigheid in de buurt. De school doet dit niet alleen maar werkt vanuit een doorgaande lijn met de voorschoolse voorzieningen aan kindcentra waarin een ononderbroken ontwikkelingslijn wordt nagestreefd.

School is ook een ontmoetingsplek voor ouders. In de kleine samenleving van de wijk ontwikkelen kinderen een perspectief op de grotere wereld van stad, land en wereld.

We willen kinderen stevige wortels in de buurt geven. We willen aan kinderen mee geven dat zij deel uitmaken van de stad en voorleven en leren dat ook zij burgers zijn die bij dragen aan de wijk en de stad. Deel uitmaken van een democratische samenleving vraagt om kennis over wat burgerschap is en welke verantwoordelijkheid daarbij hoort.

In verschillende wijken in Deventer is sprake van culturele diversiteit. Wij gaan er vanuit dat de culturele diversiteit de komende jaren zal toenemen. We willen kinderen leren en laten oefenen in het waarderen van verschillen tussen mensen. We willen kinderen leren dat eigenheid en verscheidenheid er tegelijkertijd kunnen zijn. Uiteindelijk willen we kinderen voldoende bagage meegeven om betekenisvol om te kunnen gaan met medemensen zodat de samenleving van overmorgen in staat blijkt te zijn om recht te doen aan alle burgers.

We willen de komende jaren:

- Samenwerken om te komen tot mooie Kindvoorzieningen in de wijken voor kinderen van 0 tot 13 jaar waarbij de gezamenlijke visie van het primair onderwijs een sterke basis biedt.;
- Bevorderen van burgerschap o.a. door kinderen en jongeren kennis te laten maken met de lokale democratie en culturele diversiteit;
- Gebruik maken van wat er in de buurt en wijk in het normale leven al is. We bevorderen contact tussen school en het verenigingsleven en stimuleren gezamenlijke activiteiten;
- Gezinscoaches in de wijk verbinden met de scholen. Het normale leven staat voorop: leerkrachten en pedagogisch medewerkers zijn de 1^e professionals waar ouders met hun vragen terecht kunnen. We zien gezinscoaches als bruggenbouwers tussen de buurt en thuis voor als de ontwikkeling niet goed verloopt;
- De mogelijkheden benutten van de school als vindplaats voor alle kinderen en jongeren, ook in relatie tot het voorkomen van problemen.

Doorgaande lijn

We willen dat kinderen groeien naar zelfredzaamheid en uiteindelijk duurzaam werk vinden en volwaardig meedoen in de samenleving. Kinderen en jongeren met een ondersteuningsvraag willen we helpen. Met passend onderwijs werken we aan perspectief voor alle leerlingen en studenten. We leveren maatwerk in partnerschap met ouders en leggen zo nodig de verbinding met jeugdhulp.

Overstapsituaties naar vervolgonderwijs zijn vaak kwetsbare momenten in de schoolloopbaan. Dit geldt voor vmbo-mbo maar ook vo-hbo/wo en mbo-hbo. We voelen een verantwoordelijkheid voor onderwijs en gemeenten om jongeren niet los te laten maar te begeleiden in die overstapmomenten.

Onderwijs staat niet op zichzelf. Scholen hebben maatschappelijke partners nodig om de doelstellingen te realiseren. De komende jaren willen we werken aan een goede samenwerking tussen scholen en het bedrijfsleven. Dit doen we enerzijds om actuele ontwikkelingen in het bedrijfsleven tijdig te vertalen naar het onderwijs. Anderzijds willen we leerlingen in staat stellen om kennis te maken met beroepen, met werk en hebben we professionals uit het bedrijfsleven nodig om jongeren te ondersteunen in de beroepsontwikkeling en het vinden van duurzaam werk. We zien in de samenwerking mogelijkheden om jongeren te verbinden aan Deventer en de regio.

Jongeren voor wie een startkwalificatie niet haalbaar is of jongeren die uit beeld zijn geraakt in het onderwijs, willen we gerichte maatregelen treffen. De weg naar duurzaam werk zal langs andere wegen gezocht moeten worden (schakelmomenten, werkpleklers, coaches). Voor jongeren in een kwetsbare positie (o.a. taalachterstanden, persoonlijke omstandigheden, intelligentie) zetten we ons gezamenlijk in: scholen en gemeente hebben elkaar nodig om tot goede voorzieningen te komen die ook deze jongeren een goed perspectief op toekomst bieden.

Wij willen de komende jaren:

- Streven naar een ononderbroken schoolloopbaan voor alle kinderen en jongeren in Deventer. We hebben de komende jaren extra aandacht voor de overstapmomenten in de schoolloopbaan door o.a. warme overdracht voorschools-po, inzet van schoolloopbaancoaches en doorstroomcoaches;
- Onderzoeken in hoeverre jongeren die voldoende kennis en kunde hebben om het mbo te volgen maar de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, toch een perspectief op het mbo te bieden. We brengen expertise vanuit po, vo en mbo bij elkaar;
- Bevorderen dat onderwijs en bedrijfsleven elkaar ontmoeten en samen werken zodat kinderen in staat worden gesteld zich te oriënteren op een beroep en jongeren ervaringen kunnen opdoen door stages.

4. Het 'hoe' van het realiseren van ambities

De uitwerking van de thema's zal leiden tot afspraken tussen onderwijs en de gemeente Deventer. Onderwijs en gemeente kunnen de ambities realiseren als er samenwerking wordt gezocht met maatschappelijke partners. Uit de verschillende werksessies is naar voren gekomen dat het ook gaat om elkaar ontmoeten en inspireren. Meer denken vanuit netwerkkracht en partnerschap. We zoeken de dialoog in het doen.

Bestuurlijke uitgangspunten op de LEA

- Schoolbesturen en de gemeente zijn bestuurlijke partners die op basis van gelijkwaardigheid samenwerken aan onderwijsvraagstukken en een goed opgroei- en ontwikkelklimaat in Deventer;
- Schoolbesturen en de gemeente dragen bij aan het realiseren van de thema's door inzet van kennis, expertise, personeel en financiën;
- Als sprake is van tussentijdse wijzigingen in relatie tot beleid van de schoolbesturen en/of de gemeente hetgeen consequenties heeft voor de scholen, de voorschoolse voorzieningen of de gemeente, treden de bestuurlijke partners zo vroeg mogelijk in overleg met elkaar;
- De bijdragen van schoolbesturen en de gemeente zijn gerelateerd aan de sturingsinstrumenten die de bestuurlijke partners tot hun beschikking hebben;
- Schoolbesturen en de gemeente zien elkaar als relevante partners die elkaar informeren over de ontwikkelingen binnen onderwijs en de gemeente in relatie tot onderwijs en het ontwikkel- en opgroeiklimaat voor kinderen en jongeren;
- Schoolbesturen en de gemeente zijn bereid verantwoording aan elkaar af te leggen over de inzet van middelen ten behoeve van gemeenschappelijke doelen (horizontale verantwoording);
- De bestuurlijke partners in de LEA werken samen met de CJG-partners en zetten zich in om de inhoudelijke thema's van de LEA te verbinden met de ingezette koers van de CJG-partners 'het normale leven te versterken'.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid op de thema's

De thema's zijn in hoofdlijnen benoemd. De uitwerking zal veelal in de wijken, scholen, voorschoolse voorzieningen en in het gemeentelijk beleid tot stand komen. De invulling van de LEA laten we vanuit de ontwikkelingen ontstaan. De LEA als gezamenlijk beleidskader betekent dat de LEA-partners pro-actief en reactief zoeken naar concrete uitwerking op één van de thema's en dat de bestuurlijke partners inzet leveren door bv expertise, netwerken, personeel en financiën in te zetten. Het gaat op de LEA over gezamenlijke ambities waarbij eigenstandige bestuurlijke verantwoordelijkheden aan de orde zijn. Leidend zou de vraag kunnen zijn: wat kan iedere bestuurlijke partner op de LEA bijdragen aan het realiseren van die ambities?

Voorgesteld wordt om de ontwikkelingen en de voortgang omtrent de volgende onderwerpen in het LEA-overleg te bespreken:

Ieder talent telt:

1. Uitwerking Deventer scholenvisie in relatie tot samenwerking besturen primair onderwijs en gemeentelijk beleid (verantwoordelijkheid primair schoolbesturen, randvoorwaarden gemeentelijk beleid);
2. Realisatie van kindvoorzieningen 0-13 jaar (netwerken) (verantwoordelijkheid primair schoolbesturen, randvoorwaarden gemeentelijk beleid);
3. OOGO Ondersteuningsplannen po en vo in relatie tot Jeugdhulpplan (OOGO passend onderwijs: samenwerkingsverbanden; OOGO Jeugdhulpplan: gemeente);
4. Toegankelijkheid voor scholen van subsidiestromen tot sport, cultuur, kunst, milieu, muziek en musea (primair gemeentelijk beleid);
5. Bevorderen van ontmoeting en dialoog in relatie tot culturele diversiteit (schoolbesturen en gemeenten);
6. Verbinden van school en vrije tijd, o.a. door inzet van kinder- en jongerenwerkers (schoolbesturen en facilitering gemeentelijk beleid);

Kind in wijk en wereld:

7. Bevorderen van burgerschap (schoolbesturen met ondersteuning van gemeente);
8. Contacten scholen in de wijk, verbinden met de wijk (schoolbesturen met ondersteuning van gemeente);
9. Inzet gezinscoaches verbinden met school (regierol gemeente in relatie jeugdhulp);
10. Functioneren van de school als vindplaats (gaat niet over verantwoordelijkheid);

Doorgaande lijn:

11. Overstapmomenten vmbo-mbo, vo-mbo/hbo/wo/ warme overdracht (schoolbesturen, passend onderwijs);
12. Bundeling expertise beheersing Nederlandse taal (schoolbesturen en gemeente ivm aanpak laaggeletterdheid);
13. Oriëntatiemogelijkheden van kinderen en jongeren op een beroep/ arbeidsmarkt (schoolbesturen en gemeente die netwerken aan elkaar kan verbinden).

LEA-overleg verbinden met CJG

Naast, of in aanvulling op het LEA-overleg wordt gezocht naar mogelijkheden om het overleg tussen onderwijs, maatschappelijke partners en de gemeente meer in samenhang gebracht kan worden. Met de uitgezette koers 'Het normale leven versterken' hebben de CJG-partners aangegeven sterkere verbindingen te zoeken met de vindplaats van kinderen en jongeren waartoe ook de school behoort.

Uitgangspunt van de CJG-partners is om zo veel mogelijk te voorkomen dat kinderen en jongeren aangewezen zijn op extra ondersteuning. De inzet is erop gericht te bevorderen dat kinderen, jongeren en hun ouders beter in staat zijn regie over hun leven te houden. Dit kan gerealiseerd worden door het versterken van de professionals die werkzaam zijn in het normale leven zodat de leefwerelden van kinderen en hun ouders met elkaar verbonden worden. Er ligt momenteel een mooie kans om stappen voorwaarts te zetten in de afstemming. Zowel de visie in de LEA-agenda als de ingezette koers van 'het normale leven versterken' zijn erop gericht om talenten van kinderen en jongeren tot ontwikkeling te brengen in het normale leven. In de komende tijd zullen de verbindingen nader worden uitgewerkt.

Werkwijze

We kiezen niet voor het inrichten van werkgroepen of nieuwe overlegstructuren. Uitwerking van de LEA en de koers uit 'Het normale leven versterken' wordt gerealiseerd door aansluiting te zoeken bij bestaande ontwikkelingen en werk- en stuurgroepen. Wat gebeurt er al in de stad en hoe kunnen we elkaar versterken? De bestuurlijke partners zeggen toe om binnen de eigen organisaties naar mogelijkheden te zoeken om de onderwerpen concreet te maken en uitvoering te geven aan de ambities.

We zien in het BOVOD (Bestuurlijk overleg Deventer primair- en voortgezet onderwijs) een natuurlijk overleg om de ontwikkeling en voortgang van de LEA-onderwerpen te bespreken. Het gaat om agenderen, elkaar informeren en expertise delen. Verder wordt in het LEA-overleg de LEA vastgesteld en regelmatig bepaald wat de stand van zaken is.

Procesvoorstel

Deze 3^e LEA kent een wat andere aanpak dan de voorgaande LEA's. Dankzij de inzet van gemeente en schoolbesturen zijn de bestuurlijke verhoudingen goed en weten de bestuurlijke partners elkaar te vinden. Risico van een LEA op hoofdlijnen als deze is dat er te veel in de intentionele sfeer blijft hangen omdat concrete resultaatafspraken ontbreken. Voorgesteld wordt om na 2 jaar een evaluatie van de voorgestelde werkwijze te doen plaatsvinden om na te gaan of en op welke wijze inhoud en vorm wordt gegeven aan de visie en de thema's op de LEA. In deze evaluatie wordt tegelijkertijd nagegaan in hoeverre de afstemming met de ambities van de CJG-partners wordt gerealiseerd.